

Előfizetési ár

Helyben, házhoz hordva:
 Helyre ----- 2 korona
 Félre ----- 4 korona

Vidékre, postán küldve:

Helyre ----- 3 K 50 f.
 Félre ----- 7 K — f.

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS UJSÁG)

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Megjelen minden nap

hétfő és

ünneptéri nap kivételével.

A lap szellemi és anyagi részére vonatkozó összes dolgok a szerkesztőség és kiadóhivatalba intézendők.

A szerkesztésért felelős: **Hollós János.** Telefonszám: **141.** Lapfuttató: **A Nyomdarszövetkezési Társaság.**

Van-e alkotmány?

A magyar képviselőházban ezidő szerint a katonailag szervezett, fegyverrel és katonai fennhatóság alatt álló palatoárság a legfőbb hatalom. A legutolsó képviselőházi ülésen megtörtént, hogy az egyik palatoár, aki századosi rangot visel, kardot rántott és lesújtott egy képviselőre. Megtörtént továbbá, hogy ugyanez a palatoár ugyancsak a képviselőház üléstermében letartóztatott egy képviselőt és esendőrkére adta. Mindezen cselekedetéről pedig a palatoár nem vonható felelősségre, sem a képviselőház elnöke, sem pedig polgári hatóság részéről, hanem egyedül csak a katonai hatóságnak tartozik felelősséggel. Mindebből világosan látható, hogy a szuverén magyar törvényhozás, a polgári intézmények legmagasabb nyilvánulása, amely a maga törvényes hatáskörében éppen olyan szuverén, mint a királyi katonai fennhatóság alá került és egy palatoár nagyobb hatalommal rendelkezik, mint a képviselők összessége.

Az alkotmány azoknak az alapelveknek az összessége, melyek az államélet jogi rendjét állapítják meg. Alkotmányok olyan államszervezetet nevezünk, amelyben az államhatalom kezelésében, különösen pedig a törvényhozásban részt vesz, a polgárok szabadságát intézményekkel biztosítja és amelyben az államhatalom három főága: a törvényhozás, kormányzás és bírósádkodás egymástól függetlenül van.

Nagyon furcsán fest a magyar alkotmány ebben a beállításban. Hogyan várhatjuk a törvényhozástól, amelyre bírói ítélet bizonyította rá, hogy a többséget az államkincstártól jótalanul elvont pénzen választották meg, hogy például ez a törvényhozás a polgárok szabadságát intézményekkel biztosítsa? Hogyan gyakoroljon ellenőrzést ez a panamból született törvényhozás a kormány felett, amely kormány a pénz jótalanul megszerezte? Hogyan teljesítse törvényhozái tisztét a független képviselő, akire Gerő-kardok villognak és Frommer-pisztolyok szegződnek? Hogyan legyen sulya, tekintélye az olyan képviselőházban, amelyben ötven fölfegyverzett örmester az ur?

Nálunk tehát — ezt mindenki beláthatja — ma alkotmányról beszélni nem lehet. Ahol bankok finanszírozzák a választásokat, ahol a főrendiházi tagságnak szabott ára van, ahol a törvényhozás termében karddal támadhatnak képviselőre és letartóztatják, ott nincs alkotmány.

Az alkotmányoknak ez a pusztulása, romlása, létkonyodása azonban nem-

csak nálunk van meg, hanem úgy látjuk, hogy Európa összes nemzetéinél, kivéve az angol és olasz, romlik az alkotmány. Persze annyira lotörve, megcsúszva, megtaposva, ronggyá tépve sehol sincs, mint nálunk, de az bizonyos, hogy ma már az alkotmány nem az, ami volt és a hatalma egyenlő a semmivel.

Ennek oka pedig abban van, hogy a fegyveres erő szervezetével, az állandó hadseregek felállításával az uralkodók hatalma tulsulyra vergődött az alkotmányok hatalmával szemben. Az uralkodók, mint a hadsereg feltétlen urai, minden körülmények között rendelkeznek a hadsereggel és az alkotmányos gépezet csak addig működhet, amíg ők akarják. A fegyveres erő, a fizikai hatalom a kezükben lévén, irányíthatják, esetleg be is állíthatják az alkotmányos gépezet működését.

Erre nálunk már nem egy példa volt. Fabricius ezredes m. kir. honvédséggel vonult a képviselőházba, szuroony honvédekkel vettete körül az üléstermet és ő maga nyolc szuroonyos altisztelet bevonult az ülésterembe, felolvasta az üresteremben a király házfelozlató rendeletét és azután a szó szuroony értelmében kiürítette a parlamenti épület összes helyiségeit. Még az összes bennlakóknak is távoznók kellett.

E sorok írója szemtanuja volt az itt leirt történelmi eseménynek. Ott volt a hírlapírók karzatán és látta, amint egymás után hozták az elnöki emelvényen álló ezredesnek a kulcsokat. Amikor minden kulcs nála volt, eltávozott katonáival és saját kezüleg zárta be a parlament kapuját. Ez a mi alkotmányunk: gyenge és védetlen és bármikor megsemmisíthető a fegyveres hatalom által.

Az állandó nagy hadseregek szervezése mellett teljesen megsemmisül a népképviselhet hatalma. Egyedül Angliában lehet beszélni a népképviselhet hatalmáról, de csak azért, mert Angliában nincs általános védőkötelezettség és állandó hadsereg. Arra a kérdésre tehát, hogy van-e alkotmány, sajnos azt kell válaszolni, hogy van — de nincs.

Műszaki krónika.

Már egy alkalommal írtunk azokról a mesterségesen előállított élelmickekéről, a melyekkel főleg Németországban boldogítják a modern életet. Ezeknek a szuroगतumoknak a sora nem zárodott le. Időnként csak meglepi a világot egy-egy új készítmény, amelyel a kutató emberi élele pótolni, utánozni akarja a jó öreg természetes munkáját. Ilyen szuroगतum a mesterséges sajt, amely nem tejtermékből, hanem növényekből állítanak elő a japánok. Csak nekünk új, Japánban már a mese tudja, milyen régi. A növényi sajt neve natton és semmiféle tej-

terméket nem tartalmaz, hanem tisztán növényi alkotórészekből áll, babból, az u. n. szója-babból. Készítése igen egyszerű. A szója-babot vízben sűrű péppé főzik, áttörök, hogy héjától megszabaduljon, azelőt megelégben formákba sajtoltják, ami által a főlésviztől mentesítik és fűszerszállba csomagolják. A sajt-csomagokat felhazozzák laza halomban egy légmentesen elzárható pincében, a halom körül lassan égő tüzet gyújtanak, amely tűz a pincében meglevő levegőben huszonhogy óráig ég. Huszonhogy óra múlva a sajt érett és kész. Mivel a babbép sok levet tartalmaz, a babsajt nagyjából azokat az alkotórészeket tartalmazza, mint a tejtermékekből előállított sajt. Ujabbban Franciaországban tettek kísérletet a natton előállítására, nem nagy sikerrel, mert minden ismert európai sajt illatánál is sokatlanul erősebb és obscenebb illatu a natton s igen sokáig meg tartani, míg az európai sajt elfogadja a japán orra nézve kellemes illatu natton babsajtot.

A műhúsról már sokat írtak össze és ahány hír jött, annyiféle preparátumról szóltak. Efront belga tudós, a viadinnak elkeresztelt husszuroगतumáról írunk most a francia lapok. Ez a huss-preparátum malatából készült oly módon, hogy a megmosott és szátszórt malatát uszavál, azután pedig mésszel keverik, szúrik, viztartalmát elpárologtatják, végül a fűszereket való vegyi készletek után, élvezhető állapotban találják eléln.

A viadinnak a föltaláló szerint az a tulajdonsága van, hogy tartalmazza mindazt a jót és ártalmatlant ami a hussban van, de nélkülözi a természetes huss ártalmas anyagát. A kísérletek szerint az emberi testben sokkal jobban és tejesebben alakul át, mint a természetes huss. Az eddigi kísérletek tömegét pátkányoknál végezték Efront. 5 patkányt etetett naponta 5 gramm malatával, 5-6 pedig 12 gramm természetes hussal, ezenkívül mindegyiket elegendő mennyiségű árpával.

Az eredmény az volt, hogy a természetes hussal etetett pátkányok egy hét múlva mind megdögöltek éhen, a viadinnaláplakot kapott pátkányok pedig igen jól érezték magukat, sőt sulyban nem is vesztettek. Efront állítása szerint a viadinnak a jövő nép-tápláléka.

A tápanyagok mindegyike összefüggésben van tápláló és vérképző hatása folytán az ember szívével. Nem érdeketlen ez alkalommal itt arról beszélni, hogy micsoda munkát végez az ember mellesontja alatt kalapáló kis hussdarab. A szívet a legerősebb hasonlított egy szivattyúhoz hasonlítjuk.

Ez a kis szivattyú normális viszonyok mellett percenkint átlagban hetvenszer löki a véredényekbe, ki a szívbén összegyülemölt vért. Ezt a munkát óránkint 4200-szor végzi. Egy nap alatt, vagyis 24 óra alatt 100 ezer nyolcvan-százor. Egyszerű, 365 napot számítva, ez a munka 36 millió 792 ezerszerre nő. Az emberi körül 60 évre számítva, a végösszeg 2207 és fél ezer millió-szoros munkát jelent. Ennyiszor táglul szét és húzódik össze az ember szíve. Ezt a munkát nem nehéz átszámítani érhető adatokra. A szív ugyanis minden összehúzó-dásnál mintegy száz gramm vért lök ki a véredényekbe, vagyis percenkint 7 liter (70-szer húzódik össze), óránkint 420 liter egy nap alatt 10 ezer liter, egy év alatt 3 és fél millió liter és egy emberi életen át

210 millió lírt. Kétszázötven köbméter vér mozgásáról van szó. Ha ezt át számítjuk tonnaméterekre, azt a meglepő eredményt kapjuk, hogy az összes munka egyenlő azzal az erővel, amelyet a 15 centiméter széles és 10 centiméter magas huszardik kifejt, hogy a több mint egy millió tonna sulyu tömeget egy méter magasra emeli föl. Az egy millió tonna huszer gyorsorvonat-lokomotiv súlyával egyenlő. Ez oly hosszú vonat, amelynek kezdete Budapesten van, a vége pedig Bécsben.

Amíg egyik oldalán az emberiség azon fírad, hogy az életet könnyítse meg új tápanyagok feltalálásával, a másik oldalán új gyilkoló szerszámokat szerkeszt, amelyekkel emberek ezreit lehet halomra pusztítani. A most lefolyt balkáni háborúban az európai nagy nemzetek fejlett hadieszközei bevetését tartották meg a harcban álló felek a ki melyik milyen hadi szerencsével, az nem a hadiszerszám jobb volta, mint inkább az az kezelő emberanyag megbízhatóságára íránt tájékozották a figyelő állásban lévő kultur-nemzeteket.

Igen nagy szerepe jutott e harcban a német és a francia ágyúknak a míg a francia ágyúk győzedelmekkedek a német fölött, a segédcsökök csodálatszerűen a német gyártmányok voltak a jobbak. Az optikai és a fényzőrók gépekről van szó. Ebben a harcban a német hadipar bizonyult jobbnak. Az eredmény nem is maradt el, mert a várak védelmét ezek a fényzőrók tették lehetővé.

A fényzőrók a tökéletes reflektáló szerkezetekkel, nagy térfogalú képekkel már néhány év óta kiszorították a világító lövegekkel való operálást, mióta azonban az ágyú irányzás és tüzéségi tüzés a egyszerű optikai eszközök segítségével csaknem tökéletes, a fénylő, világító lövegek új alkalmazást találnak.

Már abból a szempontból is elbíráható a használhatóságuk, hogy mint fényjelzés, sokkal nagyobb távolságra hat, mint a legnagyobb fényzőró. Tengerek, várak védelmében pedig a harc előtér megvilágítása holdfényeszerű világítással igen előnyös alkalmazást biztosít nekik. Az esseni Krupp cég gyártja ezeket a legújabb fénylő lövegek. A löveg hasonlatos a fenék kamrákárts-ágyúhoz.

A fenék kamrában van a robbantó töltés, amelye egy csatornát az idogótyús szerkezetének tengelye ér. A löveg tetején van ez a kiséletett, előre megállapított időben való gyújtószerkezet, amelynek működésbe jövése után a fenék-töltés felrobban és a gyújtó, valamint a fenékkamra közötti világító tré üzembe jön.

A lövegben hat, cellában hat világító tömeg van, amelyek akkor pattannak ki a lövegből, midőn az leszálló pályájának kezdetén van. Ekkor kipattannak a világító testek s mindegyik külön-külön működik. A tetejükön két oldalt propeller szárnyak nyílnak ki, amelyek az egész massz erejétől forgásba jönnek s az egész cellát nagy fénylő tüzével a forgás erejével fogva mint egy ejtő ernyő a levegőben tartja. Ha kitért a világító tömeg, az üres cella, ellandkadván a forgó szárny leluh s a földreérés pillanatában, a fenéknél elhelyezett gyújtó még egy erős löveget röpít ki magából. Ez is tud ólni, ha talál.

A cellák közle egy óra hosszat égnék, mint alacsony holdak nagy fényfelületükkel be a területet. Használatuk akként történik, hogy a fényzőrók határterületének határára temperálják a lövegeket s ezeket kilövege, ezek ott kezdenek hatni, ahol a fényzőrók elveztik már hatásukat. Drinápoly ostrománál a törökök három ilyen löveget szóróágyúból hat fényzőróval támogatva világították a harcölőteret s akkor tudott az ostromló sereg előbbre jutni nagyobb veszteség nélkül, mikor a fényzőrók motorjához sem tudtak már benzin adni a törökök.

A harc előtt, de a tanulságait már is lázasan használja föl a kultúr-nemzetek minden hadserege.

Boross Mihály.

Az ügysztyályok új beosztása.

— Folytatás. —

Az indokolás.

Tekintetes Tanács!

A városok fejlesztéséről szóló 1912. évi LVIII. törvények, mely a városok részére nyújtott államszegélyen kívül a városok egyes háztartási ügyeinek intézését, a tisztviselők illetményeit és egyes szolgálati viszonyait szabályozza, 28. §-ában akép rendelkezik, hogy a városok kötelesek ezen törvény által érintett szabályrendeleteiket egy éven belül megfelelően átállítani s ez alkalommal a mutaköz szükséghez képest a tisztviselők létszámát újból megállapítani és egyes állások elnevezését a törvény B. illetőleg C. és D. mellékleteiben használt elnevezéseknek megfelelően megváltoztatni.

E törvény az 1912. évi augusztus hó 13-án hirdettvény ki, közeledek az az időpont, amikor a kötelezettséget a város közönségének teljesíteni kell. Az iránt kell tehát javaslatot tennem, hogy az 1908-ban megkezdett, de félbeszakadt szervezőbizottsági tárgyalásokat újból felvenni méltozzunk. Szükséges teszi e tárgyalások megindítását még az is, hogy a 31851/1910. sz. alatt a tisztviselők fizetésrendezéséről alkotott szabályrendeletet a m. kir. belügyminiszter új több pontjában, sőt olyan pontokban is, melyek a vármegyey ügyviteli szabályzatból vették át, nem hagyta jóvá, és így e kérdéses ügy véglegesen rendezendő és pedig rendezendő az 1912. évi LVIII. törvényekhez mellékelt B. táblázatban meghatározott módon.

Itt meg kell jegyezni, hogy a városok nincsenek arra kötelezve, hogy szervezői szabályait 6 évről 6 évre újra átdolgozzák és ez a városok túlnyomó nagy részében gyakorlatban nincs is, sőt 10-20 évig is ugyanazon szervezeti szabályrendeltet van érvényben s a szükséges módosításokat, időnként hozott közgyűlési határozatokkal, vagy pótszabályrendeletekkel eszközölk. Nálunk azonban a szervezeti szabályrendelet 6 évenként, a tisztújítást megelőzőleg át szokott dolgoztatni. Hogy ez a legutóbbi alkalommal nem történt meg, annak olyan okai vannak, melyek részben ma is fönállanak. Nevezetesen abban az időben már kétségtelen volt, hogy a m. kir. belügyminiszterium a tisztviselők illetményeit országosan és egyöntetűen rendezni fogja, ami az Andrássy-féle rendelet és táblázat kibocsátásával meg is történt, azonban ez a rendelet és táblázat alig egy évig volt életben, mert a következő belügyminiszter már a következő évben más fizetési szabályzatot és táblázatot bocsátot ki. Ezel sem voltak azonban a változások befejezve, mert már akkor nyilvánvaló volt, az illetékes miniszternek is kijelentették, hogy az államszolgálat felosztását és felhasználását, egyidejűleg a tisztviselői fizetési táblázatot is, kiújító törvényvel fogják eszközözni, ami az 1912. évi LVIII. törvények megalkotásával meg is történt. E törvények 30. §-a azonban ismét azt az utasítást adja a belügyminiszternek, hogy a törvény hatályba lépésétől számíva, legkésőbb 2 év alatt a városok szervezeteit, közigazgatásáról és háztartásáról, valamint a városi rendőrség országos rendezéséről törvényjavaslatot terjeszteni elő, amely törvényjavaslat, illetőleg törvény a mai helyzetet és a megalkotandó szervezeti szabályrendeletet kétszázévenlül gyökeresen fel fogja forgatni. Bár e törvény megalkotásának időpontja bizonytalan és nagyon gyorsan alig is remélhető, jelenleg már munkában van a városi rendőrségnek államosításáról alkotandó törvény tervezetének elkészítése, ugy, hogy nincs kizárva, hogy ez a törvény egy éven belül újra hatályba lép. Ha pedig így értelmű törvény csakugyan alkotatik, e törvény a most megalkotandó szervezetet azonnal tülhaldotja teszi egyrészt azért, mert a rendőrségnek a városi közigazgatásból való kikapcsolása föltétlenül lényeges változtatásokat fog magában a közigazgatásban is

előledezni, másrészt pedig azért, mert a legtöbb vidéki városban, különösen pedig nálunk, a rendőrség hatáskörébe sokféle ügykezelési ügy elintézése van utalva, amelyek a rendőrség államosítása esetén, részben a meglévő ügysztyályokhoz és tisztviselőkhöz leszállni, kénytelenek beosztani, részben pedig esetleg kénytelenek lesznék ez okból új hivatalokat és állásokat szervezni.

Amint ezebből látható, nagyon kevés kilitás van arra, hogy a most megalkotandó szervezeti szabályunk sokáig hatályban maradhasson, sőt az is könnyen megtörténhetik, hogy a legnagyobb gyorsasággal elkészített szervezeti szabályrendelet is jóváhagyást a miatt nem fog nyerni, mert az időközben életbe lépő törvények új helyzetet teremtenek, e miatt a szabályrendelet újabb átdolgozást lesz kénytelen a belügyminiszter ur elrendelni. Mivel azonban az 1912. évi LVIII. törvényeknek meg kell felelni, e sokféle bizonytalanság és célszerűtlenség dacára, kénytelen vagyok a szervező bizottsági tárgyalások újból való fölvétele iránt ezennel előterjesztést tenni. Megjegyzem azonban, hogy e tárgyalásokat az előző tárgyalások mindenestire megfogják könnyíteni, mert azok eredménye részint már külön belügyminiszterleg jóváhagyott közgyűlési határozatokkal szabályozták is van emelvé, részben pedig a megállapodásoknak megfelelő tervezetek kidolgozva állanak. Ha azonban a szervezeti szabályrendelet átdolgozásához hozzá kell fogunk, nem mellőzhetjük, hogy azt a mai szükségleteknek megfelelően alkossuk meg, mert ha annak hatálya rövid ideig is állana csak fenn, bizonyos, hogy ha abban helyes elveket fektetünk le, ez elvek az előállandó új törvény állapotban is megfelelően érvényesíthetők lesznék, illetőleg az új törvényeknek megfelelő újraszervezést meg fogják könnyíteni. E tekintetben különös figyelmet érdemel az ügysztyályoknak és azok ügyköreinek újabb beosztása és meghatározása, mert a változott viszonyok, növekedett és megszaporodott teendők között a városi közigazgatás a maga feladatait csak úgy teljesítheti helyesen, ha az egyes feladat-csoportok élére állított tisztviselő nem kénytelenek egyáltalán semmi összefüggésben nem álló különböző ügycsoport-feladatokkal foglalkozni, hanem egymással minél közelebbi tárgyi rokonságban álló ügyek ellátására lesznék hivatottak és így ebben nagyobb elméleti képzettséget és gyakorlati jártasságot szerethetnek. E téren pedig nálunk igen sok teendő vár megoldásra.

(Folyt. köv.)

NAPI HIREK.

Telcelen 14.

Telcelen 14.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal: I. k. Arany János-utca 3.

Naptár: 1913. év június hó 13. péntek. — Róm. kath.: Páduai Antal. — Protestáns: Tóbiás. — Öreg-orosz: 1913. év május hó 31. Herma ut. — Izraelita: 5673. év Szávan 8. — Napkelte 4 óra 03 perc. — Napnyugta 7 óra 56 perc. — Napozás 13 óra 33 perc. — Holdélete 2 óra 08 perc, delután. — Holdnyugta 12 óra 45 perc, éjfel. — Holdölte 18-án 6 óra 54 perc, delután.

Időjárás: A központi meteorológiai intézet Kékesméterén érzékelt jelentése szerint a következő 14 nap várható: Változékony, szeles, hűvös, helyenként eszpadék, zivatarok.

Lepekirtás.

Amikor valami kárteknő rovar annyira ellep valamely vidéket, hogy ezen előidők veszélyeztetik egy bizonyos termény hozadékát, az éppen olyan elemi csapás, mint a víz, a tűz, a fagy, a szárazság, egy mindent földülő vihar stb. Ezeket ellen az ember feltétlen eredménnyel nem védekezhet. Ezek pillanatok, percek, órák szüleményei. Hanem kárteknő rovarok ellen igenis védekezhet az ember.

A sáska, a cserebogár-irás régi időtől való közsmit valami. A lepekirtás: ez új jelenség. Új pedig azért, mert a lepekirtás teljesen mellőzték mindig, ha a hernyóirtás szigorú lelkiismeretességgel lesz fogantatva.

Ha nincs hernyó, hát nincs lepke. Pont. Három éve tapasztalható, hogy nem csak Kecskemét vidékén, de az ország más különböző vidékein is fokozott arányban szaporodnak ezek a kártékony állatok, a gyümölcs leggyakrabban fogyasztói.

Ez évben a kecskeméti hatóság különösen nagy súlyt helyezett a hernyó-irtás foganatosításának ellenőrzésével.

Igen sok gazdát a kihágási bíró elé állítottak, igen sok helyütt a gazdasági osztály hatóságai közegettek a tulajdonos terhére hivatolással vezették a hernyó-irtást. Kényszer hernyóirtást foganatosítottak. És mégis mi történt? Alig 10 nap alatt közel fél millió lepkét fogdosztak össze, melyekért majdnem ezer koronát fizettek ki. Az a pár százleper lepke a sok milliónak csak egy elenyésző hányada volt. A többi sok-sok 100 ezer és millió nyugodtan, kényelmesen gondoskodhatott fájának fentartásáról, a jövő évi hernyó-nemzedékről.

Nem mondjuk, hogy haszontalan munka és kiadás volt a lepkéirtás. Annnyival is kevesebb rakhatta el petéit. De mellőzhető-e lett tenni azaz, ha a hernyó-irtást még fokoztatnánk mértékben, még fokoztatnánk erélyen és szigorúval vezették el a szőlősgazdákkal még pedig *kelő időben*.

Tessék a szőlőkből ellenőrző bizottságokat küldeni, adjanak azoknak inkább napidíjat, kocsiért, mert a megfizelő megbízásban sohasem volt költségtérítési vagy eredmény, ami a világ áll és az ember társaságában él.

A hernyó-irtás könnyebb, olcsóbb és az eredmény biztos. A lepkéirtás nehéz, drága és nem nyújthatja a kívánt eredményt.

Majd látjuk tavasszal!

— **A művésztelep új tagja.** Fényes-Beck Vilmos szobrászművész hosszabb tartózkodásra Kecskemétre érkezett. A művésztelep hírneves és nagyteljesű új tagot nyert benne.

— **Virágzik a Tisza.** Mint lapunknak a tiszaiugri révről jelentik, a Tiszavirágok kedden reggel megkezdődött. Ha az időjárás kedvező, úgy pénteken és szombat alkonyatra lesz e legpompásabb a kérész világ millárdjai születése, élete, mámor és halálának csodálatos színjátéka. A városból tömegesen indulnak a Tiszapartur ez a csodás tüneményt megámulni, amilyen kevés van a földkerekségen.

— **Küzelme a második helyérei.** Vasárnap délután került először a Kecskeméti Atlétikai Clubnak ez idényben utolsó bajnoki mérkőzése. Ugyanis a KAC elvesztette a Váci Sport Egylettel szemben a pestvidéki kerület bajnokságát, melynek csak az ellenfél erejének lekicsinylése volt az oka, mert hisz vasárnap behívonyította a KAC, hogy sokkal erősebb ellenfelet is le tud győzni, mint a Váci S. E., ha a mérkőzés komolyan veszi. Vasárnap tehát a felsőkerület második helyezettjével, a Rákossligeti Atlétikai Clubbal mérte össze erejét a KAC a második díj elnyeréséért. Ezen mérkőzésre a játékosok teljes ambícióval készültek, amennyiben kárpótlás akarnak nyújtani a multiori veszteségért a közönségnek. A KAC a következő összejáratásban fogja felvenni a küzdelmet: Fehér—Joó, Olajos—Fodor, Bona, Abrai—dr. Dömötör, Deutsch Nándor, Güllek, Balázs. A Rákossligeti A. C. egyenlő erő képviseli a Váci S. E.-vel, amit bizonyít az is, hogy a bajnoki mérkőzés folyamán az eredmény 3:3 volt. A mérkőzést Schaar Izidor fővárosi szövetségi bíró fogja vezetni. Kezdetre egy negyed hat órákor. Hétyárak rendesek.

— **A katonaság köréből.** A kecskeméti 38. gyalogredő pótkeretzászlói parancsnokai Badat József örnagy nevezették ki, aki 10 évvel ezelőtt hosszabb ideig szolgált a kecskeméti helyőrségben.

— **A honvédelmi miniszter vezetésével.** A magyar kir. honvédelmi miniszter ma íratban felvilágosítást kér Kecskeméttől, hogy az új honvédelmi miniszter vezetésével milyen stádiumban van?

— **Kinema-szekecs előadások.** Dékány Gyula, az Uránia színház volt tulajdonosa, ma beadványban arra kérte a várost, hogy engedje meg, hogy folyó hó 25-től 29-ig a városi Vigadóban kinema-szekecs előadásokat rendezhessen. Mivel a Vigadó helyisége a mozzgófényképszínház szabályrendeletének megfelelő, a kérelmet valószínűleg teljesítik.

— **Meghívó.** A kecskeméti Katolikus Legényegylet folyó évi június hó 15-én vasárnap, a kisnyíri erdőben erdei kirándulást rendez, melyre az érdeklődőket tisztelettel meghívja a rendezőség. A nagyeredmény közönséges szórakoztatására mindenféle társasjátékok és versenyek rendezésével gondoskodik a kirándulás rendezése. Versenyekre jelentkezni lehet a kirándulás napján a színhelyen. Belépőjegy ára 20 fillér, mely összeg mindenkire kötelező, gyermekek kivételével. Vonatok indulnak: nagy állomásról délelőtt 10 óra 53 perckor, délután 2 óra 18 perckor; a máriavárosi állomásról délelőtt 11 órákor, délután 2 óra 30 perckor. Este külön vonat hozza haza a kirándulókat.

— **KAC programja.** A Kecskeméti Atlétikai Clubnak sikerült a nyári szezonra olyan programot összeállítani, milyennel kevés város egyesülete dícselkedhetik. A program a következő: június 22. Tata-bányai Sport Club. június 29. BEAC. július 6. NSC. július 13. Tőrekvés SE. július 20. KAOE. július 27. Nagyvárad. AC. Augusztus 3. Temevári AC. Ezenfelül tárgyalásban van a KAC vezetősége az MTK, BTC, BAK, MAC, 33 FC és ill. ker. Torna-és Vívó Egylettel is.

— **Új szőlőmoly irtószér.** Egy szőlőgazda a szőlőmoly ellen egy új összetételű permetező anyagot talált fel, melyet ő ki is próbált és amint írja, sikerrel alkalmazta. Mi az egész levélét szőröl-szöröl-mozdítja: Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur! — Az alább jegyzett közérdekl. híradásomat, ha ez érdekesnek méltóztatik találni, szíveskedjek becses lapjába felvenni és ezt díjmentesen annyiszor közzétenni, ahány-szor azt közérdekl. jónak és hasznosnak fogja találni: *Felhívás szőlőgazda társaimhoz!* Én egy szőlőmoly irtó szert találtam fel, amely a szőlőmolyt már az első megjelenésében az alapos permetezés, még biztosabban pedig a mártogatás, vagy esetleg következtében a fűrtől csalhatatlannal és biztosan kiutasítja — a kisebb molyt azonnal, a nagyobbakat legfeljebb két perc alatt megöli. Próbáltam ezt. Meggyeendő, hogy ezt a védőszert már virágzás előtt és virágzások kell alkalmazni — s ha ezt alaposan és az időjárásához mérten pontosan alkalmazzuk, megvéd bennünket a peronosporus pusztítása ellen is. Egy jót akaró szőlőgazda. A védőanyag összetétele: 100 liter vízbe egy kg. kétkkó, 1 és fél kg. oltott méz, fél kg. hypermangan, fél liter petróleum.

— **Rendőri hírek.** Markovics Balazsuzs ide toloncolt szerb katonaszökevényei a városban engedély nélkül lomonádét árult. — Dobk Erzsébet hely-és foglalkozás nélkül a városban csavargott. Előállították.

* **Elvesztett szerdán este 6 óra tájban a Mátyás-téren (Budai kapu) épülő iskolától a műtont menve a Talfai-utcai egy ügyvédi irottartó, barna-sárga színű börtárska. Ez uton kérjék a becsületlessé megtalálót, hogy legyen szives a talált börtárskát iratokkal együtt, ami neki teljesen érdektelen, illő jutalomért átadni szerkesztőségünkben.**

„Uránia“ mozzgófényképszínház műsora

Június hó 12-én, csütörtökön:
AZ AGGLEGÉNY ALMA (humoros)
Angélus harangja (dráma).
Otta völgye (term. felvétel).
Bohóc szerelme, artista dráma 3 felv.-ban.
A KIS IZÉ (vigjáték).
Előadások hétköznapon 8-11-ig.

Dr. Sándor József ügyvéd irodáját Kecskeméten, III. kerület, Hornyik János-utca 6. sz. alatt (régí törvényszékkel szemben) megnyitotta.

Hajza a tolvaj után.
 Izgalmas hajza folyt le tegnap a Cegléd—kecskeméti országúton egy kerekpártolvaj üldözése közben. A harminc egyhárom kilométeres utat örült iramban tette meg a tette meg tolvaj és üldözője és az érdekes versenyben a vődöző lett a győztes, mert közvetlen az úrlos alatt sikerült neki elcsipni a tolvajt.

A dolog ugyanis úgy kezdődött, hogy Domján Péter a ceglédi járásbírószék szőlőjé ide-értek kézbesített tegnap kerekpárton. Midőn Domján egyik házába bement, kerekpárját kint hagyta az utcán, a kapufélfának támasztva. Néhány perc múlva kijött Domján a házból, akkora azonban már hűlt helye volt a biciklinek. A meglöpot ember kérdőzöködni kezdett a járókelőktől, hogy nem-e láttak egy biciklistát elkarakizni. A járókelők feleletéből azután Domján megállapította, hogy a tolvaj Kecskemét felé vette útját. Hamarosan másik kerekpárta került Domján és egy-kettőre a tolvaj után erd.

Örült gyorsasággal üldözöte Domján a tolvajt, aki körülbelül félóraí ergetut nyert. Nagykoröson újra kérdézetni kezdett a tolvaj után és itt kiütött, hogy már az alig 10—15 perces előnyben van csak. Domján ekkor minden erejét megfeszítve eredt a tolvaj nyomába. Katona-telep tájékan már észre is vette emberét Domján, de úgy látszik a tolvaj is megsejtette, hogy nyomában vannak, mert egyszerre gyorsabb tempóban kezdett haladni.

Azonban hiába, mert az üldözö jobban bírta a tempót és közvetlen Kecskemét város alatt utóerte a tolvajt. Ez először menekülni akart, de a közelben levő Szentkirályi László rendőr útja állta és letartóztatta.

A tolvajt behozták a rendőrségre, hol megállapították, hogy Mihályoscs Istvánnak hívják és 22 éves vasuti munkás.

Dr. Kozacek Elek ügyvéd irodáját Wesselényi-(Lakatos)-útca 4-ik szám Sz. Tóth Ferenc házába helyezte át.
 Telefon: 244. ♦♦♦♦ Telefon: 244.

Anyakönyvi kivonat.

Június 12.

Születések. Vince Béla ref. Kis István Mihály rk. Szabó Julianna rk. David József rk.
Halálozások. Terekeski Maria Terézia rk. 4 hónapos, Szabó István rk. 72 éves, Brett Miksa ízr. 44 éves.

Értesitem „Az Est“ t. olvasóit, hogy azok, akik eddig az utcán vásárolták naponta az Est-et, azt ezentúl csak előfizetés útján kaphatják meg, miután annak utcai ártúsítása hatóságilag tilva van. Előfizetéseket Az Est-re a nap bármely szakában elfogadjuk, s egyes példányok pedig nálam mindenkor kaphatók. Tisztelettel **HOMOKI VINCE** hírlapártító és terjesztő vállalata, Kecskemét, Rákóczi-út 8. sz., a törvényszékkel szemben.

Városföldi földek és óriási udvarú ház.

Városföldön 30 hold tanya szántóföld holdanként 1000 koronáért; — 8 kilométerre 14 hold, legkintebb fekete föld, holdanként 1500 koronáért; és a Széchenyi-körúton 400 négyszögölnyi, gazdálkodónak való, sok épület, 14,000 koronáért eladó. **Dr. Végh László, tanácsadó.** Vásári-nagy-útca 105. 5957

Kezdő irnokotvagyirmoknotkeresek ki iródban az iradi kezelést és a gépirást elsajáthatnák. Írásbeli jelentkeztés a fizetési igény megjelölésével **dr. Gyenes Sándor** ügyvéd címre intézendők. 7956

